

عنوان: بررسی میزان و علل زایمان سزارین در مراکز آموزشی درمانی دانشگاهی و مراکز درمانی خصوصی شهرستان تبریز، سال ۱۳۷۸

نام دانشجو: نیر زارعی

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناس ارشد مامایی (آموزش مامایی)

استاد راهنما: صدیقه صادقی خامنه

استاد مشاور: عبدالرسول صفائیان

شماره پایان نامه: ۹۹

مقدمه: میزان سزارین در مراکز درمانی شهرستان تبریز با یک سیر صعودی از ۲/۳۶٪ (۷۵-۱۳۷۴) به ۱/۴۸٪ (۱۳۷۷) افزایش یافته و از نظر آماری بر کشورهای چون برزیل و شیلی، که دارنده بالاترین میزان سزارین در سطح جهان هستند، پیشی گرفته است. همچنین با توجه به بیانیه سازمان بهداشتی جهانی (۱۹۷۷) مبنی بر انجام تحقیقات در زمینه علل افزایش سزارین در جهان، انگیزه ای جهت انجام پژوهش حاضر با هدف تعیین و مقایسه میزان و علل زایمان سزارین در مراکز آموزشی - درمانی و درمانی خصوصی شهرستان تبریز شد.

روش کار: پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی مقایسه‌ای است که بر روی ۵۵۰ زن باردار (۲۷۵ واحد پژوهشی از مراکز آموزشی - درمانی و ۲۷۵ واحد از مراکز درمانی خصوصی) که با روش نمونه‌گیری آسان از بین زنان بارداری که جهت زایمان (۱۳۷۸) به مراکز آموزشی - درمانی و درمانی خصوصی مراجعه کرده و زایمان سزارین کردند، انجام شد. ابزار گردآوری داده‌ها برگه مصاحبه، برگه پرسشنامه و چک لیست داده‌ها بود. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از روشهای آماری توصیفی (محاسبه فراوانی مطلق و درصدی، میانگین، خطای استاندارد) و استنباطی (آزمون کای دو، کای دو اصلاح شده با تصحیح، تس، آزمون دقیق فیشر و آزمون تی) استفاده شد.

یافته‌ها: بین دو مرکز که از نظر میزان سزارین اختلاف آماری معنی‌دار وجود دارد (۳۱/۵٪ در مراکز آموزشی - درمانی و ۸۰/۵٪ در مراکز درمانی خصوصی، $P=0/0000$) از نظر علل فوریتی سزارین نیز اختلاف آماری معنی‌دار بود (۳۷/۵٪ در مراکز آموزشی - درمانی و ۶/۹٪ در مراکز درمانی خصوصی، $P=0/0000$). علل فوریتی پیش از شروع زایمان اختلاف آماری معنی‌دار نداشته ($P=0/06$) و لیکن علل فوریتی حین زایمان اختلاف آماری معنی‌دار نشان داد (۳۴/۲٪ در مراکز آموزشی - درمانی و ۴/۷٪ در مراکز خصوصی، $P=0/0000$) علل انتخابی سزارین نیز بین دو مرکز اختلاف معنی‌دار نشان داد (۶۲/۵٪ در مراکز آموزشی درمانی و ۹۳/۱٪ در مراکز درمانی خصوصی، $P=0/0000$) از علل انتخابی ته (۱۴/۲٪ در مراکز آموزشی - درمانی و ۴/۴٪ در مراکز درمانی خصوصی، $P=0/0001$). تقاضای مادر (۵/۱٪ در مراکز - درمانی و ۲۵/۱٪ در مراکز درمانی خصوصی، $P=0/0000$) و پیشنهاد پزشک (۵/۱٪ در مراکز آموزشی - درمانی و ۲۱/۵٪ در مراکز خصوصی، $P=0/0000$) اختلاف آماری معنی‌دار نشان داد.

از نظر تمایل به سزارین در بین زنان سزارین شده بین دو مرکز اختلاف آماری معنی‌دار بود (۱۹/۶٪ در مراکز آموزشی - درمانی و ۴۷/۶٪ در مراکز درمانی خصوصی، $P=0/0000$) در ارتباط با علل تمایل به زایمان سزارین از دیدگاه زنان سزارین شده ای که اظهار تمایل به زایمان سزارین کردند، جز در بیانیه های ترس از درد زایمان مهیلی، تضمین بیشتر سلامت نوزاد و تجارب منفی دوستان از زایمان مهیلی اختلاف آماری معنی‌دار مشاهده نشد و بیشترین علت ذکر شده نیز در هر دو مرکز ترس از درد زایمان مهیلی بود. بیشترین علت ذکر شده برای انتخاب سزارین از دیدگاه متخصصین زنان - مامایی، ترس از احتمال پارگی رحم در زنان باردار با سابقه سزارین بود.

نتیجه‌گیری: بطور کلی یافته‌های پژوهش در ارتباط با فرضیه‌های پژوهش نشان داد که میزان سزارین، علل فوریتی و علل انتخابی سزارین در دو مرکز یکسان نبوده و با هم اختلاف آماری معنی‌دار داشتند. میزان سزارین، میزان علل انتخابی سزارین، تقاضای مادر، اظهار تمایل به زایمان سزارین پیشنهاد پزشک در مراکز خصوصی و میزان علل فوریتی در مراکز آموزشی - درمانی بیشتر بود.

واژه‌های کلیدی: میزان سزارین، علل سزارین، تمایل مادر، تقاضای مادر، پیشنهاد پزشک.